

N Biociden A2
MH/JC/AS
760c-2017

Brussel, 16 mei 2017

ADVIES

over

**EEN VOORONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT TOT WIJZIGING VAN HET
KONINKLIJK BESLUIT VAN 8 MEI 2014 BETREFFENDE HET OP DE MARKT
AANBIEDEN EN HET GEBRUIKEN VAN BIOCIDEN**

(goedgekeurd door het bureau op 21 maart 2017,
bekrachtigd door de algemene vergadering van de Hoge Raad op 16 mei 2017)

In haar brief van 25 januari 2017 heeft mevrouw Marghem, Minister van Energie, Leefmilieu en Duurzame Ontwikkeling, het advies van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO gevraagd over een voorontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 mei 2014 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden.

Na raadpleging van de interprofessionele organisaties en de betrokken beroepsorganisaties, de organisatie van een informatievergadering samen met andere bevroegde adviesraden op 24 februari 2017 en een bespreking in de sectorcommissie nr. 5 - Land- en tuinbouwgebonden activiteiten op 15 maart 2017, heeft het bureau van de Hoge Raad op 21 maart 2017 bij hoogdringendheid volgend advies uitgebracht, dat werd bekrachtigd door de algemene vergadering van de Hoge Raad op 16 mei 2017.

CONTEXT

Het koninklijk besluit van 8 mei 2014 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden beoogt de uitvoering van de Europese biocidenverordening (verordening 528/2012). Deze verordening heeft tot doel de werking van de markt voor biociden in de Europese Unie te verbeteren en moet tegelijkertijd zorgen voor een hoge mate van bescherming voor mens en milieu.

Biociden zijn pesticiden. De wetgeving deelt pesticiden op in twee groepen: biociden en gewasbeschermingsmiddelen. Pesticiden zijn chemisch-synthetische producten die dienen om insecten, planten of andere ongewenste organismen te vernietigen, af te schrikken, onschadelijk te maken, de effecten ervan te voorkomen of op andere wijze te bestrijden. Gewasbeschermingsmiddelen dienen om een gewas te beschermen tegen schadelijke organismen, zoals ziekten, plagen en onkruid. Biociden zijn producten zoals insecticiden, ontsmettingsmiddelen (voor handen, zwembaden, vloeren, werktafels, ...), muizengif, afweermiddelen tegen muggen, schimmeldodende producten, houtbeschermingsmiddelen,...

Voor alle biociden is een toelating vereist voordat ze in de handel mogen worden gebracht. Gevaarlijke biociden behoren tot het 'gesloten circuit'. Elke verkoper én gebruiker van biociden van het gesloten circuit moet zich registreren en elke verkoop, elke aankoop en elk gebruik van deze biociden moeten periodiek gemeld worden. Heel wat van de biociden die tot dat gesloten circuit behoren worden mogelijk vaak en in zeer uiteenlopende, bij de Hoge Raad vertegenwoordigde beroepen en sectoren gebruikt (land- en tuinbouwgebonden activiteiten, horeca, bouw, lichaamsverzorging, textielverzorging...).

Het ter advies voorliggend voorontwerp van koninklijk besluit beoogt nu dus een wijziging van het koninklijk besluit van 8 mei 2014 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden. Het voorontwerp voorziet in de eerste plaats in een vereenvoudiging van de rapporteringsverplichting. Daarnaast voorziet het voorontwerp in de schrapping van de verplichting voor de geregistreerde verkoper om een visueel onderscheid te maken tussen biociden van het gesloten circuit en biociden van het vrij circuit indien het publiek toegang kan hebben tot deze biociden. Het voorontwerp voert wel in dat de geregistreerde verkoper op de factuur moet vermelden wanneer een biocide tot het gesloten circuit behoort. Tot slot bevat het voorontwerp ook een aantal technische wijzigingen, enerzijds om een volledige digitalisering van de procedures toe te laten en anderzijds om een aantal verduidelijkingen en verbeteringen aan te brengen.

---

¹ https://www.belgium.be/nl/leefmilieu/gereguleerde_stoffen/pesticiden_en_biociden,
<http://www.health.belgium.be/nl/milieu/chemische-stoffen/biociden>,
<http://fytoweb.be/nl/gewasbeschermingsmiddelen/gebruik/over-gewasbeschermingsmiddelen>

Aangezien tevens de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, de Federale Raad Duurzame Ontwikkeling en de Raad voor het Verbruik deze adviesvraag hebben ontvangen en ook deze raden een toelichting van het voorontwerp nuttig achtten, heeft de Hoge Raad samen met deze andere adviesraden op 24 februari 2017 een gezamenlijke informatievergadering georganiseerd waarop de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu meer toelichting gaf bij de in het voorontwerp beoogde wijzigingen.

De Hoge Raad moest verplicht om advies worden gevraagd omdat, zoals in de brief van de adviesvraag ook wordt aangegeven, één van de bepalingen van het voorontwerp betrekking heeft op een verbod op reclame voor biociden die niet op de markt mogen worden aangeboden en artikel VI.35, §2 van het Wetboek van 28 februari 2013 van economisch recht bepaalt dat dergelijke bepalingen ter advies aan de Hoge Raad moeten worden voorgelegd. Een belangrijkere reden voor de Hoge Raad om over dergelijke dossiers geraadpleegd te worden is de impact die dergelijke onderwerpen kunnen hebben op het werk van heel wat zelfstandigen en kmo's. Zoals eerder aangehaald worden biociden bijvoorbeeld door heel wat zelfstandigen en kmo's in zeer uiteenlopende sectoren gebruikt. De Hoge Raad vraagt dan ook in de toekomst sowieso over dergelijke dossiers geïnformeerd te worden zodat hij indien nuttig zijn advies ter zake kan geven.

STANDPUNTEN

De Hoge Raad verwelkomt voorliggend voorontwerp van koninklijk besluit. Het houdt namelijk reeds een belangrijke vereenvoudiging in voor heel wat zelfstandigen en kmo's doordat de rapportering nog maar eenmaal per jaar moet gebeuren en de gebruiker het gebruik zelf niet meer moet rapporteren maar enkel nog moet bevestigen. De veiligheid en de gezondheid van de zelfstandige, zijn werknemers en zijn klanten of patiënten alsook de zorg voor het leefmilieu vormen voor de Hoge Raad een prioriteit. Administratieve formaliteiten die daar niet toe bijdragen moeten echter te allen prijze vermeden worden. Zelfstandigen en kmo's gaan namelijk nog altijd gebukt onder veel te zware administratieve lasten.

De Hoge Raad heeft echter wel een aantal bemerkingen bij het voorontwerp.

1. Verdere vereenvoudiging mogelijk en noodzakelijk

Verder bouwend op het standpunt dat administratieve formaliteiten die niet bijdragen tot de veiligheid, gezondheid of het leefmilieu moeten vermeden worden, is de Hoge Raad van mening dat ook de registratieverplichting voor de gebruikers en de jaarlijkse bevestiging van het gebruik dienen geschrapt te worden. Beide verplichtingen dragen namelijk niet bij tot de veiligheid, gezondheid of het leefmilieu. De overheid beschikt reeds over al die gegevens doordat de verkoper ze verplicht moet meedelen. De Europese regelgeving voorziet niet in deze formaliteiten en het is dus een keuze van de Belgische overheid om ze bijkomend op te leggen. Informatie over het gebruik van biociden kan ook zonder die formaliteiten nog altijd rechtstreeks aan de gebruikers gericht worden aangezien de overheid via de verkopers de contactgegevens van de gebruikers kan bekomen. De Hoge Raad ziet dan ook geen enkele meerwaarde van die registratieverplichting voor gebruikers en jaarlijkse bevestiging van het gebruik.

Bovendien lijkt die jaarlijkse bevestiging als ze per e-mail wordt georganiseerd op het eerste zicht misschien wel een relatief eenvoudige formaliteit maar dreigt die in de praktijk toch ook heel wat rompslomp met zich mee te brengen. Indien de gebruiker met zekerheid zijn aankopen van biociden van het gesloten circuit wil bevestigen, zal hij toch goed die aankopen moet registreren of gaan opzoeken. Daarenboven gaat het bij veel gebruikers vaak over een zeer beperkt aantal aankopen. Ook gebruikers die misschien maar eenmaal of tweemaal per jaar dergelijke biociden kopen, moeten vertrouwd zijn met de uit te voeren formaliteiten. En wat moet men doen bijvoorbeeld als de te bevestigen informatie niet juist is of als men die e-mail niet ontvangt omdat men ondertussen een ander e-mailadres heeft of?

Administratieve lasten vormen voor de zelfstandigen en kmo's één van de grootste problemen. Administratieve vereenvoudiging staat daarom terecht hoog op de politieke agenda. De Hoge Raad vraagt dan ook deze nutteloze administratieve verplichtingen voor de gebruiker volledig te schrappen.

2. De modaliteiten van de bevestiging van het gebruik

De Hoge Raad wil dus dat de gebruiker van biociden van het gesloten circuit volledig wordt vrijgesteld van de registratie- en meldingsverplichting. Indien die volgens de Hoge Raad nutteloze administratieve formaliteiten niet volledig worden opgeheven, vindt hij in tweede orde dat de modaliteiten ervan anders moeten bepaald worden in het koninklijk besluit.

Artikel 30 van het voorontwerp bepaalt dat de gebruiker van biociden uit het gesloten circuit voor de eerste november van elk jaar zijn statuut van geregistreerd gebruiker en de lijst van biociden van het gesloten circuit die hij gebruikt, moet bevestigen.

Ten eerste zou in het koninklijk besluit moeten worden vastgelegd dat de gebruiker van de bevoegde overheidsadministratie een e-mail krijgt met daarin de te bevestigen informatie of een link naar deze informatie. In de brief van de adviesvraag alsook tijdens de eerder vermelde informatievergadering werd gewezen op de intentie om de gebruikers jaarlijks een e-mail te sturen ter herinnering aan de verplichting om de informatie inzake het gebruik te bevestigen. In het voorontwerp zelf staat er echter niets over deze herinneringsmail. Bovendien zou die herinneringsmail ook op eenvoudige wijze moeten toelaten de informatie te raadplegen en te bevestigen.

Ten tweede is de eerste november van elk jaar geen goede deadline voor de bevestiging aangezien men op dat moment in de land- en tuinbouwsector een erg drukke periode kent. Tijdens de informatievergadering van de verschillende adviesraden met de FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu werd ook 31 december van elk jaar als deadline geopperd. Dat is echter voor de horecasector een drukke periode. Die datum stelt echter geen probleem indien er voorafgaand aan die datum voldoende tijd wordt voorzien om die bevestiging door te geven. Er wordt best een termijn van minimaal twee maanden voorzien. De termijn van twee weken waarvan sprake in de brief van de adviesvraag is sowieso te kort. De controle van de te bevestigen informatie kan mogelijk best wat tijd in beslag nemen. Zelfstandigen en kmo's hebben natuurlijk ook nog heel wat ander werk te doen en er is geen enkele reden waarom hier met korte termijnen zou moeten gewerkt worden. In het koninklijk besluit zou die termijn van minimaal twee maanden uitdrukkelijk moeten opgenomen worden alsook de bepaling dat de administratie ten laatste bij het begin van die termijn de te bevestigen informatie aan de gebruikers moet hebben bezorgd. Zo niet dreigen de ondernemingen toch nog vlak voor de in het koninklijk besluit vermelde deadline met dit werk geconfronteerd te worden.

3. Voorwaarden inzake de opleiding van de gebruikers

Het voorontwerp schrapt in artikel 45 van het koninklijk besluit de verplichting om de opleidingen in het federaal reductieprogramma op te nemen. Hierdoor vervalt een garantie inzake de raadpleging van de stakeholders met betrekking tot die opleidingseisen. De Hoge Raad is van mening dat de betrokken beroepen en sectoren moeten geraadpleegd worden vooraleer men bepaalde opleidingseisen oplegt. Hij vraagt dan ook geraadpleegd te worden over opleidingseisen die men wil opleggen aan beroepen of sectoren waarin kmo's of zelfstandigen actief zijn.

De veiligheid van de zelfstandige en zijn werknemers en klanten of patiënten alsook de bescherming van het leefmilieu zijn voor de Hoge Raad prioritair. Opleidingseisen moeten echter wel in verhouding staan tot het risico. Zeker wanneer men in een sector waar men reeds jaren op een correcte en veilige wijze bepaalde biociden gebruikt nu ineens opleidingseisen zou willen invoeren, moet men zich de vraag stellen of dat wel een daadwerkelijk bijdrage betekent tot de veiligheid en het leefmilieu en of dit dan niet enkel een extra last voor de zelfstandigen en kmo's in die sector met zich meebrengt.

4. Duidelijkheid en eenvormigheid

Het onderscheid dat in de wetgeving bestaat tussen biociden enerzijds en gewasbeschermingsmiddelen anderzijds leidt tot verwarring. Er bestaan twee verschillende systemen inzake registratie, opleiding etc. voor soortgelijke producten. Daarom is het belangrijk zelfstandigen en kmo's zo duidelijk mogelijke informatie te geven.

Een ander probleem dat zich stelt is dat er verschillen bestaan tussen de lidstaten wat de toegelaten biociden betreft. Indien een bepaald product in één lidstaat wordt toegelaten, zou het ook automatisch in de andere lidstaten moeten worden toegelaten tenzij er dwingende redenen zijn waarom het enkel in welbepaalde lidstaten mag gebruikt worden (bijvoorbeeld de aanwezigheid van bepaalde insecten of klimatologische omstandigheden). Dergelijke automatische erkenning leidt tot een groter aanbod en een betere prijs van biociden wat ten goede komt van heel wat sectoren.

CONCLUSIE

De Hoge Raad geeft een positief advies over het voorliggend voorontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 mei 2014 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruiken van biociden. Hij vraagt echter met aandrang dat de gebruiker van biociden van het gesloten circuit volledig wordt vrijgesteld van de registratie- en meldingsverplichting. In tweede orde vraagt hij de modaliteiten van die verplichting anders te bepalen. Daarnaast maakt hij heeft hij nog bemerkingen inzake de opleidingseisen voor de gebruikers van biociden en inzake de duidelijkheid en eenvormigheid van de geldende regels.